

بانک جهانی
سرمایه اجتماعی
را ثروت نامرئی
کشور می نامد و
آن را دربرگیرنده
نهادهای، روابط
و هنجارهایی
می داند که
تعاملات
اجتماعی را شکل
می دهند

اثر سرمایه اجتماعی بر توسعه اقتصادی

اعتماد؛ ثروت ملی

• پژوهش های حوزه سرمایه اجتماعی چه می گویند؟

انجام شده است. مقاله «اثر سرمایه اجتماعی بر رشد اقتصادی: یک فرا تحلیل» نوشته عبدالمطلب پلاتین نیز در همین حوزه است. پلاتین ۳۴ ساله، پژوهشگر ترکیه ای و از اساتید دانشگاه رجب طیب اردوغان ترکیه است. او در مقاله ای، مطالعات بین سال های ۲۰۰۷ تا ۲۰۲۱ را مورد بررسی قرار داده. پژوهش او شامل بررسی ۳۶ پژوهش دیگر از سرتاسر دنیا با ۳۴۵۸ نمونه مشاهده در خصوص تأثیر سرمایه اجتماعی بر اقتصاد کشورها است که در نهایت از نتایج پژوهش ها تحلیل ارائه شده است. نویسنده مقاله در همان ابتدا می گوید که بر اساس نتایج فراتحلیل خود، فرضیه اولیه او اثبات و مشخص شد که سطح سرمایه اجتماعی کشورها در سطح متوسطی بر رشد اقتصادی اثرگذار است.

سرمایه اجتماعی چگونه بر اقتصاد اثر می گذارد؟

سطح سرمایه اجتماعی کشورها، سطح همکاری نهادها و هنجارها و اعتماد در آن جوامع را منعکس می سازد. سرمایه اجتماعی اقدامات فرصت جویانه و فساد را کاهش می دهد و محیطی ایجاد می کند تا عملکرد و کارکرد اقتصادی بهتر شود. شواهدی وجود دارد که نشان می دهد فعالان بازار در کشورهای دارای سرمایه اجتماعی بالا، می توانند سرمایه و تسهیلات انعطاف پذیرتر و ارزان تری را از مؤسسات اعتباری دولتی و خصوصی فراهم کنند. علاوه بر این با توجه به مطالعات انجام شده در این زمینه، نتایجی وجود دارد مبنی بر اینکه سطح بالای سرمایه اجتماعی سطح ریسک اقتصاد را کاهش می دهد و با ایجاد بستری که به اخلاقیات، عدالت، اعتماد و فساد کمتر منجر

هرچه میزان اعتماد میان اعضای جامعه به صورت فردی و سازمانی بیشتر باشد، می توان نتیجه گرفت که سرمایه اجتماعی آن کشور نیز بالاتر است. اهمیت سرمایه اجتماعی با توجه به مقالات و پژوهش ها تا حدی است که اقتصاد یک کشور را می تواند تحت تأثیر قرار دهد. گزارشی که می خوانید، ترجمه مقاله «اثر سرمایه اجتماعی بر رشد اقتصادی: یک فرا تحلیل» نوشته عبدالمطلب پلاتین است.

در مشکلات و بحران های اقتصادی کشورها، توجه همه به منابع مادی و سرمایه های پولی و بانکی جلب می شود. حرف از ذخایر بانک ها، نرخ تورم، بدهی های دولت، افزایش قیمت ها و مواردی از این قبیل را همه جا می توان شنید. مورد دیگری که کمتر به آن توجه می شود عوامل غیرمادی و پنهان شرایط موجود مانند سرمایه اجتماعی است. واژه های اعتماد، مشارکت و افتاح معمولاً ذیل یا همراه سرمایه اجتماعی به کار می روند. بانک جهانی سرمایه اجتماعی را ثروت نامرئی کشور می نامد و آن را دربرگیرنده نهادهای، روابط و هنجارهایی می داند که تعاملات اجتماعی را شکل می دهند. تبیین این موضوع که سرمایه اجتماعی اثر معناداری بر رشد اقتصادی دارد، نقش مهمی در تصمیم گیری های اقتصادی ایفا خواهد کرد. با وجود این سرمایه اجتماعی یک مفهوم چند بعدی است که اتفاق نظری در مورد نحوه اندازه گیری آن وجود ندارد و این موضوع ارزیابی تأثیر آن بر عوامل دیگر را مشکل می کند. در سال های اخیر پژوهش های بسیاری با موضوع سرمایه اجتماعی